

„Náš Otec a Pán“: rozjímanie svätého Josemaríu na slávnosť svätého Jozefa

19. marca 1968 zakladateľ Opus Dei kázal túto meditáciu v kaplnke Ducha Svätého vo Villa Tevere. Jozef vzal Ježiša do náručia, pobožkal ho a obliekol. Život úplne nepozorovaný, a predsa plný veľkosti. Kto bol vlastne Máriin manžel? Pôvodný text je uvedený v knihe „V dialógu s Pánom“.

18.03.2026

Slávime sviatok svätého Jozefa, nášho Otca a Pána, ochrancu a patróna univerzálnej Cirkvi a tejto rodiny Božích dcér a synov, ktorou je Opus Dei. Niekedy si myslím, že ste si možno kládli otázku: Ako je možné, že úcta k svätému Jozefovi má v Diele takéto korene, takú hĺbku, keď ide o pomerne nedávnu úctu, ktorá začala v západnom svete rozkvitať až okolo 16. storočia? Odpoviem vám teda, že láska, úcta a zbožnosť k svätému Jozefovi sú dôsledkom nášho kontemplatívneho života. Lebo všetci v Diele sme povinní veľa sa stykať s Ježišom a Najsvätejšou Pannou; a nemožno sa dôverne stykať s Pánom a jeho Matkou, našou požehnanou Matkou, ak nie sme dobre oboznámení so svätým Patriarchom, ktorý bol hlavou nazaretskej Rodiny.

Na druhej strane, synovia moji,
Cirkev nám ho oprávnene navrhla za
Patróna vnútorného života. Kto má
bohatší vnútorný život ako Jozef?
Ktoré stvorenie malo intímnejší
vzťah s Ježišom a Máriou? Kto je
pokornejší ako Jozef, ktorý
prechádza úplne bez povšimnutia?

Pred pár dňami, keď som počas Omše
čítal úryvok z Knihy kráľov, mi na
myseľ a do srdca prišla myšlienka o
jednoduchosti, ktorú od nás Pán
žiada v tomto živote a ktorú žil aj
Jozef. Keď Náman, ten sýrsky
generál, konečne ide za Elizeom, aby
bol uzdravený zo svojho
malomocenstva, prorok od neho
žiada jednu jednoduchú vec: „Choď a
umy sa sedemkrát v Jordáne, a tvoje
telo sa uzdraví a budeš čistý“. Ten
arogantný muž si pomyslel: Či snád
rieky v mojej krajine nemajú takú

dobrú vodu ako tie v tejto krajine Elizeovej? Preto som odišiel z Damasku? Čakal som niečo pútavé, mimoriadne. A nie! Si poškvrný; choď a umy sa, hovorí mu prorok. Nie iba raz, ale viackrát: sedemkrát. Myslím si, že tot je niečo ako symbol sviatostí.

Všetko toto mi pripomenulo jednoduchý, skrytý život Jozefa, ktorý nerobí nič iné ako obyčajné veci. Svätý Jozef prechádza úplne bez povšimnutia. Sväté Písmo o ňom hovorí len veľmi málo. Ale ukazuje nám ho, ako plní úlohu hlavy rodiny.

Aj preto, ak je svätý Jozef Patrónom nášho vnútorného života, ak je podnetom pre našu kontemplatívnu cestu, ak je jeho správanie prínosom pre všetkých synov a dcéry Božie v Opus Dei; pre tých, ktorí v Diele zastávajú riadiace funkcie, mi svätý Jozef pripadá ako vynikajúci príklad. Nezasahuje, pokiaľ to nie je potrebné,

a keď už zasiahne, robí to s rozhodnosťou a bez násilia. Taký je Jozef.

Nech vás teda neprekvapí, že Omša na jeho sviatok začína slovami: „*Iustus ut palma florebit*“. Takto rozkvitla svätosť Jozefa. „*Sicut cedrus Lybani multiplicabitur*“. Myslím na vás. Každý v Opus Dei je ako otec alebo matka veľkej rodiny a stará sa o toľko duší na svete. Keď vysvetľujem svojim mladým dcéram a synom, že v diele svätého Rafaela sa majú venovať najmä trom, štyrom alebo piatim priateľom; že z týchto priateľov sa možno len dvaja zapoja, ale že potom každý z nich privedie ďalších troch alebo štyroch, ak by sme to prirovnali k prstom na ruke, či to nie je rozkvitnúť ako spravodlivý a rozmnožiť sa ako cédre Libanonu?

„*Plantatus in domo Domini: in atriis domus Dei nostri*“. Tak ako Jozef, aj

všetci moji synovia sú v bezpečí, s dušou v dome Pánovom. A to aj keď žijú uprostred ulíc, uprostred starostí sveta, keď prežívajú starosti svojich kolegov, ostatných občanov, našich blížnych.

Nie je divu, že liturgia Cirkvi uplatňuje na svätého Patriarchu tieto slová z Knihy múdrosti: „*Dilectus Deo et hominibus, cuius memoria in benedictione est*“.

Hovorí nám, že je milovaný Pánom, a dáva nám ho za vzor. A vyzýva nás tiež, aby sme my, dobré Božie deti – hoci sme len ubohí ľudia, ako napríklad ja – požehnali tohto svätého, úžasného, mladého muža, ktorý je Ženíchom Márie. Vytesali mi ho ako starého muža na reliéfe v kaplnke Otca. To teda nie! Dal som ho namaľovať ako mladého, tak, ako si ho predstavujem ja, na iných miestach; možno o pár rokov staršieho ako Panna Mária, ale

mladého, silného, v plnosti veku. V tejto klasickej podobe stvárnenia svätého Jozefa ako starca bije myšlienka – príliš ľudská – že pre mladého človeka nie je jednoduché žiť cnosť čistoty. To nie je pravda. Kresťanský ľud ho nazýva Patriarchom, ale ja ho vidím takto: mladý srdcom i telom a starý v cnostiach; a preto aj mladý v duši.

„Glorificavit illum in conspectu regum, et iussit illi coram populo suo, et ostendit illi gloriam suam“.

Nezabúdajme: Pán ho chce osláviť. A my sme ho prijali do srdca nášho domova a urobili z neho aj Patriarchu nášho domu. Preto je najslávnostnejší a najintímnejší sviatok našej rodiny, ten, na ktorom sa zhromažďujeme všetci členovia Diela a prosíme Ježiša, nášho Spasiteľa, aby poslal robotníkov na svoju žatvu, osobitne venovaný Máriinmu Ženíchovi. Vtedy je aj prostredníkom; vtedy je pánom

domu; vtedy odpočívame v jeho múdrosti, v jeho čistote, v jeho láske, v jeho moci. Ako by nemohol byť mocný náš Otec a Pán svätý Jozef?

Koľkokrát som sa dojal pri čítaní tej modlitby, ktorú Cirkev odporúča kňazom, aby ju recitovali pred Omšou: „*O felicem virum, beatum Ioseph, cui datum est, Deum, quem multi reges voluerunt videre et non viderunt, audire et non audierunt...*“. Nemali ste akúsi závišť voči apoštolom a učeníkom, ktorí sa s Ježišom Kristom stretávali tak zblízka? A potom, nemali ste akúsi hanbu, lebo možno – a bez toho „možno“: som si istý, vzhľadom na svoju slabosť – by ste patrili medzi tých, ktorí utekali, medzi tých, ktorí zbabelo utekali a nezostali pri Ježišovi na kríži?

„...quem multi reges voluerunt videre et non viderunt, audire et non audierunt; non solum videre et audire, sed portare, deosculari, vestire et custodire!“. Nemôžem vám to zatajiť. Niekedy, keď som sám a cítim svoje biedne postavenie, vezmem do náručia obraz Ježiša Dieťaťa, bozkávam ho a tancujem s ním... Nehanbím sa vám to povedať. Keby sme mali Ježiša v náručí, čo by sme robili? Mali ste malých súrodencov, oveľa menších ako vy? Ja áno. A bral som ho do náručia a kolísal som ho. Čo by som robil s Ježišom?

„Ora pro nobis, beate Ioseph“. Samozrejme, že musíme povedať takto: *„Ut digni efficiamur promissionibus Christi“*. Svätý Jozef, nauč nás milovať tvojho Syna, nášho Vykupiteľa, Boha a človeka! Pros za nás, svätý Jozef!

A pokračujeme, synovia moji, v rozjímaní nad touto modlitbou, ktorú

Cirkev odporúča kňazom pred
slávením svätej Omše.

„*Deus, qui dedisti nobis regale
sacerdotium...*“. Pre všetkých
kresťanov je kňazstvo skutočné,
najmä pre tých, ktorých Boh povolal
do svojho Diela: všetci máme
kňazskú dušu. „*Præsta, quæsumus;
ut, sicut beatus Ioseph unigenitum
Filiu tuum, natum ex Maria
Virgine...*“. Videli ste, aký to bol muž
viery? Videli ste, ako obdivoval svoju
Nevestu, ako ju považoval za
neschopnú poškrvny a ako prijímal
Božie inšpirácie, božské osvietenie, v
tej strašnej tme pre človeka tak
čestného? Ako poslúcha! „*Vezmi
Dieťa a jeho Matku a uteč do Egypta*“,
prikazuje mu božský posol. A on to
urobí. Verí v dielo Ducha Svätého!
Verí v toho Ježiša, ktorý je
Vykupiteľom prisľúbený prorokmi,
na ktorého čakali celé generácie a
generácie všetkých, ktorí patrili k
Božiemu ľudu: patriarchovia, králi...

„...ut, sicut beatus Ioseph unigenitum Filium tuum, natum ex Maria Virgine, suis manibus reverenter tractare meruit et portare...“. My, synovia moji – všetci, laici aj kňazi – nesieme Boha – Ježiša – vo svojej duši, v centre celého nášho života, spolu s Otcom a Duchom Svätým, čím dodávame nadprirodzenú hodnotu všetkým našim činom. Dotýkame sa Ho rukami, tak často!

„...suis manibus reverenter tractare meruit et portare...“. My si to nezaslúžime. Len vďaka jeho milosrdenstvu, len vďaka jeho добрote, len vďaka jeho nekonečnej láske ho nosíme so sebou a sme nositeľmi Krista

„...ita nos facias cum cordis munditia...“. Chce, aby sme boli presne takí: čistí srdcom. *„Et operis innocentia* – nevinnosť skutkov je čistota úmyslu – *tuis sanctis altaribus deservire“.* Slúžiť mu nielen na oltári,

ale na celom svete, ktorý je pre nás oltárom. Všetky skutky ľudí sa konajú ako na oltári a každý z vás v tom zjednotení kontemplatívnych duší, ktoré je vašou cestou, akoby slúžil svoju Omšu, ktorá trvá dvadsaťštyri hodín, v očakávaní nasledujúcej Omše, ktorá potrvá ďalších dvadsaťštyri hodín, a tak až do konca nášho života.

„...*Ut sacrosantum Filii tui corpus et sanguinem hodie digne sumamus, et in futuro sæculo præmium habere mereamur æternum*“. Moji synovia: učenie otca, učenie Jozefa; úžasné učenie. Možno zvoláte, ako hovorím ja so svojou smutnou skúsenosťou: nemôžem nič, nemám nič, nie som nič. Ale som Božím dieťaťom a Pán nám prostredníctvom žalmistu oznamuje, že nás naplňa milujúcimi požehnaniami: „*Prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis*“, že nám vopred pripravuje našu cestu – všeobecnú cestu Diela a v rámci nej

vlastnú cestu každého z nás –,
upevňujúc nás na ceste Ježiša, Márie
a Jozefa.

Ak budete verní, synovia moji, budú
o vás môcť povedať to, čo o svätom
Jozefovi, svätom Patriarchovi, hovorí
liturgia: „*Posuisti in capite eius
coronam de lapide pretioso*“. Aké
smutné je pre mňa vidieť obrazy
svätých bez svätožiar! Darovali mi –
a dojalo ma to – dva malé obrazy
mojej priateľky svätej Kataríny
Sienskej, tej ženy s ostrým jazykom,
ktorá pozná Boha a je úprimná. A
hneď som povedal, aby tým obrazom
dali svätožiaru; korunu, ktorá síce
nebude z drahého kameňa, ale bude
mať pekný vzhľad zlata. Len vzhľad,
ako u ľudí.

Pozrite sa: čo robí Jozef spolu s
Máriou a Ježišom, aby nasledoval

príkaz Otca a podnet Ducha Svätého? Odovzdáva mu celé svoje ja, dáva do Božích služieb svoj život pracujúceho človeka. Jozef, ktorý je stvorením, živí Stvoriteľa; on, chudobný remeselník, posväcuje svoju prácu, na čo kresťania po stáročia zabúdali a čo im prišlo pripomenúť Opus Dei. Dáva mu svoj život, odovzdáva mu lásku svojho srdca a nežnosť svojej starostlivosti, požičiava mu silu svojich rúk, dáva mu... všetko, čím je a čo môže: bežnú odbornú prácu, vlastnú jeho postaveniu.

„*Beatus vir qui timet Dominum*“.
Blahoslavený je človek, ktorý sa bojí Pána, blahoslavené je stvorenie, ktoré miluje Pána a vyhýba sa tomu, aby mu spôsobilo smútok. Toto je timor Domini, jediná bázeň, ktorú chápem a cítim. „*Beatus vir qui timet Dominum; in mandatis eius cupit nimis*“. Blahoslavená je duša, ktorá má ambíciu, túžbu plniť Božie prikázania. Táto túžba pretrváva

navždy. Ak niekedy príde zaváhanie, pretože rozum nevidí jasne, alebo pretože naše vášne sa dvíhajú ako hady, je to chvíľa povedať: Môj Bože, túžim ti slúžiť, chcem ti slúžiť, túžim ťa milovať celou čistotou svojho srdca!

Čo nám potom bude chýbať? Nič!
„*Gloria et divitiæ erunt in domo eius*“. Nehľadáme pozemskú slávu: bude to sláva neba. Všetky prostriedky – a to sú bohatstvá zeme – nám musia slúžiť na to, aby sme sa stali svätými, aby sme posvätili prácu a aby sme prácou posvätili ostatných. A v našom srdci bude vždy veľký pokoj.
„*Et iustitia eius*“, Božia spravodlivosť, Božia logika, „*manet in sæculum sæculi*“, zostane na veky vekov, ak ju nevyhodíme zo svojho života hriechom. Táto Božia spravodlivosť, táto svätosť, ktorú On vložil do našej duše, vyžaduje – vždy s radosťou a pokojom – vnútorný osobný boj, ktorý nie je hlučný, nie je búrlivý: je

to niečo intenzívnejšie, niečo čo nám patrí, čo sa nestratí, pokiaľ sa nezlomíme, pokiaľ to nerozbijeme, ako keby to bol hlinený džbán. Na to, aby sme to dali dokopy, sú tu Normy, je tu spoveď a bratský rozhovor s duchovným vodcom. A znova pokoj, radosť! A znova väčšia túžba plniť Pánove prikázania, väčšia dobrá ambícia slúžiť Bohu a skrze Neho všetkým stvoreniam!

„*Cum esset desponsata Mater Iesu Maria Ioseph...*: keď bola jeho matka Mária zasnúbená s Jozefom. Ale skôr ako by boli začali spolu bývať, ukázalo sa, že počala z Ducha Svätého“. Je to ako kameň skúšky obdivuhodnej svätosti tohto dokonalého muža, ktorým je Jozef. „*Ioseph autem, vir eius, cum esset iustus et nollet eam traducere...*“; ale Jozef, jej manžel, keďže bol

spravodlivý a nechcel ju vystaviť potupe... Nie, to nemohol urobiť s čistým svedomím. Trpí. Vie, že jeho manželka je nepoškvrnená, že jej duša je bez poškvvrny, a nerozumie zázraku, ktorý sa v nej udial. Preto „voluit occulte dimittere eam, rozhodol sa ju tajne prepustiť“. Váhal, nevedel, čo má robiť, ale vyriešil to tým najčistejším spôsobom.

„*Hæc autem eo cogitante...*“. Kým premýšľal o týchto veciach, prišlo k nemu Božie svetlo. Pán nás nikdy neopustí, synovia, majte dôveru! „*Ecce, Angelus Domini apparuit in somnis...* Keď tak premýšľal, hľa, anjel Pánov sa mu zjavil vo sne a povedal: Jozef, syn Dávidov, neboj sa prijať Máriu, svoju manželku, lebo to, čo sa v jej lone počalo, je dielo Ducha Svätého“. Je to prvý človek, ktorý prijal toto Božie vyhlásenie o skutočnosti vykúpenia, ktoré sa už naplňalo. „*Pariet autem filium, et*

vocabis nomen eius Iesum... Porodí syna, ktorému dáš meno Ježiš, lebo on je ten, ktorý zachráni svoj ľud od hriechov“. A Jozef zostáva pokojný, vyrovnaný, naplnený pokojom.

Moji synovia: nezaslúži si tento muž všetku našu lásku, všetku našu vďačnosť? Nie je príkladom viery a sily? Nie je vzorom čistoty duše i tela? Nie je naším Otcom a Pánom? Otcom a Pánom som ho nazýval ja už toľko rokov a tak ho nazývate aj vy na celom svete.

Pozrite. Mne, a myslím si, že aj vám, prináša veľkú útechu táto ďalšia modlitba, ktorú nám ponúka Svätá Cirkev, aby sme ju recitovali po Omši: *virginum custos et pater...* Prečo to nechápu tí nešťastníci, ktorí nechcú čistým pohľadom hľadiť na čistotu ani na svätú lásku našich rodičov; tí ľudia, ktorým sa do hlavy nezmestí, že slabé stvorenie môže zachovať celé svoje bytie – telo i dušu – pre

Boha? Ak sme slabí, Boh nám dá svoju silu. Ja som veľmi slabý, ale Pán mi dá všetku svoju silu.

„Virginum custos et pater, sancte Ioseph, cuius fidei custodiæ ipsa Innocentia Christus Iesus et Virgo virginum Maria commissa fuit...“. Blahoslavený Jozef, strážca a otec panien, do ktorého najvernejšej starostlivosti bola zverená samotná Nevinnosť, Ježiš Kristus, a Panna panien, Mária. Môže existovať kňaz, skutočne kresťanská duša, ktorá si toto prečíta a nezareaguje? Všetci moji synovia a dcéry, ktorí majú kňazskú dušu, zapália sa v úcte, dôvere, oslavovaní a láske k Jozefovi, nášmu Otcovi a Pánovi.

„Te per hoc utrumque carissimum pignus Iesum et Mariam obsecro et obtestor, ut me, ab omni immunditia præservatum, mente incontaminata, puro corde et casto corpore Iesu et Mariæ semper facias castissime

famulari“. Prosíme ťa, skrze Ježiša a Máriu, ktorých si prijal ako záruku, aby si nás uchránil od každej nečistoty a aby si nás – s čistým duchom, čistým srdcom a čistým telom – vždy viedol k službe Ježišovi a Márii.

Moji synovia: spoločne sme uvažovali o tom, aký veľký zázrak je, že v Diele sa od začiatku žilo toto spojenie so svätým Patriarchom. On je naším hlavným Patrónom a je aj hlavou našej rodiny: pretože ho prosíme, aby poslal do Diela viac detí, pretože v tento deň sa spájame zväzkami lásky a zvykneme si obnovovať naše odovzdanie, zverujúc do rúk Jozefa a Márie naše spojenie s Opus Dei.

.....

svateho-josemariu-na-slavnost-svateho-
jozefa/ (19.03.2026)